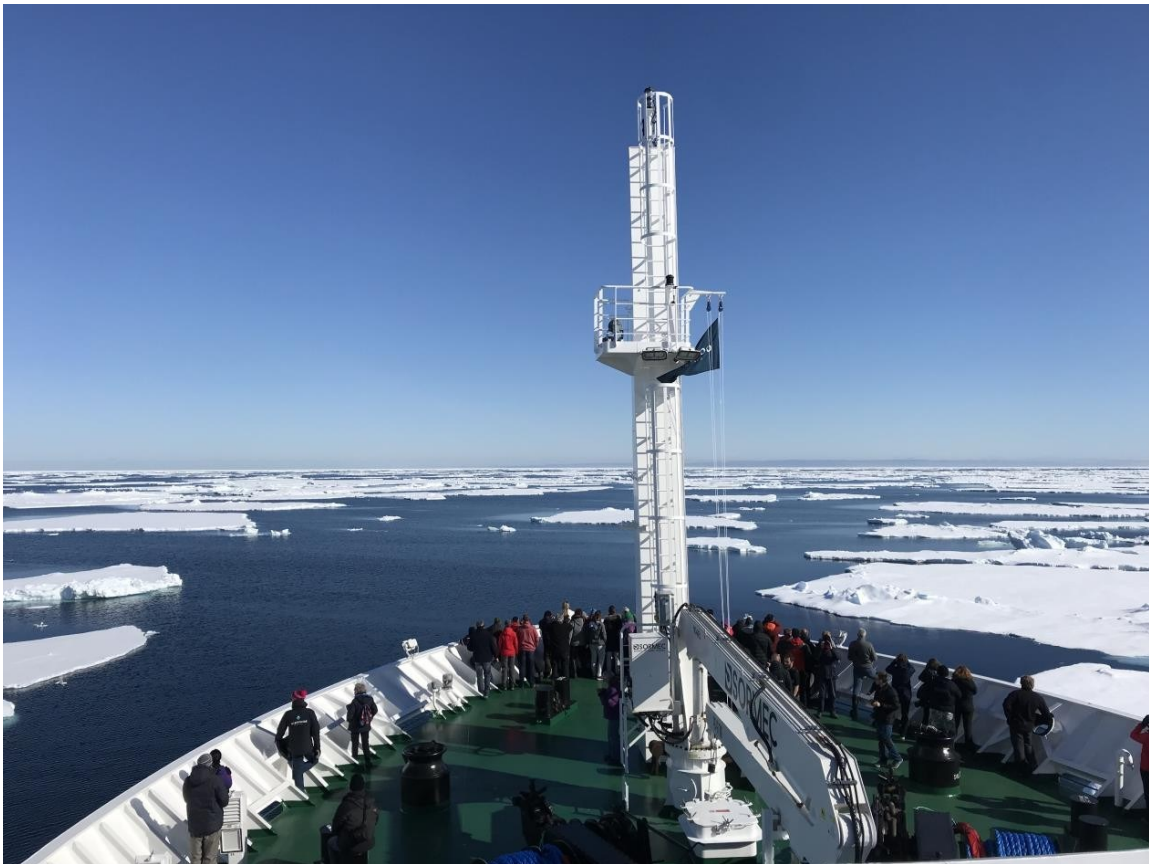

Vlissingen – Spitsbergen 2024

26-05-2024 – 05-06-2024

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Reisschema

Dag 1 – 26-05-2025

Vlissingen

Vandaag is het dan eindelijk zo ver, de start van de North Atlantic Odyssey. Bekender onder de naam Expeditie cruise Vlissingen - Spitsbergen. Een prachtige reis zoals doet vermoeden van Vlissingen naar Spitsbergen via Aberdeen, Shetland Islands en Jan Mayen. Een trip die vaak maar eenmaal per jaar gaat en de aftrap vormt van het arctische seizoen. Ik verzamel met onze groep van 11 deelnemers op het treinstation in Vlissingen om vervolgens met de bussen van Oceanwide naar de pier te gaan. We geven op de pier onze koffers af, handelen de douane formaliteiten en aan boord van het schip de Plancius te gaan.

Zonsondergang, Tim Werdler

We zijn aandachtig toeschouwer van de safety briefing en doen een korte evacuatie oefening. De Oceanwide staff stelt zich nog even formeel voor en dan kunnen we eindelijk beginnen aan deze langverwachte en bijzondere reis! We draaien nog wat rondjes in de haven om het kompas te kalibreren en dan varen we rustig dan haven uit met uitzicht over Westkapelle, voordat de Nederlandse kust uit het oog raakt. We eten de eerste van vele heerlijke maaltijden aan boord, genieten van de frisse zeewind en trekken ons langzaam terug naar onze hutten voor onze eerste nacht op zee. We zijn van start gegaan!

Noordse Stormvogel, Tim Werdler
Jan-van-Gent, Tim Werdler

Dag 2 – 27-05-2024

Op zee, tussen Vlissingen en Aberdeen

Ik ben om 05:30 wakker, want slapen is lastig met alle energie in het lichaam. Met het eerste licht sta ik op het bovenste dek samen met wat andere vogelaars. We zien al snel de eerste Noordse Stormvogels, Jan-van-Genten, Alken en Zeekoeten, maar de aantallen zijn nog wat mager. We pakken nog een Gierzwaluw en een Boerenzwaluw op en in de loop van de ochtend na het ontbijt komt langzaam de Engelse kust in zicht waar we relatief dichtbij langs varen.

De Plancius, Tim Werdler

We krijgen in de loop van de dag te horen dat we geen landing gaan maken op Fair Isle. Dat is zonde, maar er is een goed alternatief in de vorm van Foula. Een eiland dat vorig jaar ook is bezocht tijdens dezelfde reis. Een ietwat groter eiland dat noordelijker ligt. Het voordeel van Foula is dat er vele jagers op het eiland broeden. Ieder nadeel heeft z'n voordeel, zoals een groot man ooit zei.

Papegaaiduiker, Tim Werdler

We varen inmiddels ter hoogte van Hull en passeren de Doggersbank. In de loop van de middag komt er steeds meer leven op zee en zien we meer Alken, Zeekoeten en Jan-van-genten. Er worden veel

Vlissingen-Spitsbergen 2024

foto's gemaakt en de eerste verstekeling aan boord werd gevonden in de vorm van een Fitis. Om de paar minuten zien we kegelende zeehonden en ik zie de eerste vin van de reis. Helaas ging het zo snel dat er geen sprake van een goede waarneming is, maar als ik er een naam op moet plakken ga ik voor een Griend.

Kleine Jager, Tim Werdler

Wat superleuk is aan deze reis is dat naast het uren turen op dek op zoek naar vogels en zeezoogdieren er door de expeditie staff ook interessante en leerzame lezingen worden gegeven. Vandaag zijn de onderwerpen fotografie van wildlife en zeevogels determineren, geen onbelangrijke zaken op deze expeditie.

Inmiddels hebben we ook onze laarzen en life vests voor de natte landingen opgehaald en komen er na de klok van 16:00 steeds meer meldingen van Papegaaiduikers. Een soort die graag wordt gezien door iedereen op het schip. Helaas laten de zeezoogdieren het vandaag afweten, maar de kop van de trip is er nu echt af. Op naar Aberdeen voor ons eerste excursie op het vaste land!

Drieteenmeeuw, Tim Werdler

Wederom ben ik vroeg op het dek te vinden met een inmiddels vast groepje fanatieke vogelaars die voor een grote lijst gaan. Dat schept toch altijd direct een band zo'n gezamenlijk doel. We zien al snel de soorten die gisteren veelvuldig de revue zijn gepasseerd en varen langzaam richting de haven van Aberdeen. Er wordt een Dwergvinvis gemeld, maar het beest is helaas maar twee keer kort te zien. Tijdens het invaren van de haven zien we een Middelste Zaagbek en worden we verwelkomd door zingende Winterkoningen aan wal, een warme ontvangst. Na het ontbijt laten we netjes ons gezicht zien aan de douanebeambte samen met het paspoort en dan mogen we van boord. We zullen op onze eerste stop de monding van de River Ythan bezoeken. Een plek die bekend staat om de vele zeehonden. Dit valt echter sterk tegen en het totaal komt op een stuk of vijf. We zien wel tientallen Eiders en die worden naar hartenlust op de plaat gezet door de fotografen en zelfs met de telefoon kunnen er leuke foto's worden gemaakt voor het thuisfront. Andere soorten die we zien zijn Staartmees, Buizerd, Rietzanger, Rouwkwikstaart en tientallen Roeken om er maar een paar te noemen. Toch leuk voor de totaalijst op deze expeditie cruise.

Fitis, Tim Werdler

Tim Werdler
Zeekoeten op Bullers/Buchan, Tim Werdler

De volgende stop is wederom langs de kust waar we uitkijken over de Noordzee. Gigantische kliffen genaamd Bullers of Buchan worden bezet door tienduizenden vogels. Vooral Drieteenmeeuw, Alk en Zeekoet zijn alom vertegenwoordigd. Wat een spektakel! We nemen rustig de tijd en kunnen met onze lunch die we zelf vakkundig in elkaar hebben gezet tijdens het ontbijt genieten van het uitzicht.

Alk, Tim Werdler
Grote Jager, Tim Werdler

We hebben voordat we het schip weer opgaan rond de klok van 17:00 nog een laatste stop bij een oud vissersdorpje naast de haven van Aberdeen genaamd Footdee. Bij aankomst is er echter iets anders dat onze aandacht trekt, namelijk een groep Tuimelaars die vanaf de kant gespot is. De Tuimelaars zijn op jacht in de luwte van de baai en komt langzaamaan dichterbij waardoor we minutenlang kunnen genieten van deze groep. Aan al het moois komt echter een einde en we worden naar de bussen gesommeerd, want we hebben een strak schema om de volgende dag op tijd te arriveren bij Foula. Na wederom een voortreffelijke maaltijd kunnen we genieten van een prachtige zonsondergang en sluiten we deze heerlijke dag af.

Papegaaiduiker, Tim Werdler

Als ik wakker wordt en me meldt op het bovenste dek zijn de contouren van de Shetlandeilanden al zichtbaar. We varen in redelijk tempo over de rustige zee door richting Foula waar we een landing zullen gaan maken met de zodiacs. We arriveren uiteindelijk rond 11:00, ruim 2 uur voor de oorspronkelijke planning. Dat is natuurlijk top, want dat geeft meer tijd om het eiland te ontdekken. De rustige zee en temperatuur van rond de 14 graden met een strak blauwe lucht maken het een heerlijke dag. Voordat we de zodiacs opgaan wordt er op redelijke maar goed definieerbare afstand een IJsduiker ontdekt en zien we ook de eerste twee Roodkeelduikers. Vooral die laatste zal richting het noorden algemener worden.

Kuifaalscholver, Tim Werdler

Eenmaal aan land op Foula zijn er verschillende mogelijkheden. Van een lange wandeling naar het noorden, ruim 9 kilometer retour tot zelf het eiland verkennen of op stap gaan met Sheila, een local. Ze is één van de 32 bewoners en zelf actief in het monitoren van de populatie Kleine en Grote Jagers op het eiland. Een groot deel van de groep kiest voor de laatste optie, met name in de wetenschap dat we hier ook de grootste kans hebben op Papegaaiduikers.

We zien wederom grote aantallen Noordse Stormvogels, Alken, Zeekoeten en Kuifaalscholvers op de kliffen waar ze broeden en schrijven in een tuintje ter grote van een postzegel wat leuke soorten als Kleine Karekiet, Grauwe Vliegenvanger en Bosrietzanger bij. Even verderop krijgen we waarvoor we gekomen zijn, althans het overgrote gedeelte van de groep. Papegaaiduikers voor hun holen in het groenste gras wat ik ooit gezien heb. Wat blijven het toch een prachtige beestjes deze clowns van de zee. De geheugenkaartjes worden vol geschoten en we besluiten ook maar direct onze packed lunch te nuttigen. Ik vind daarnaast tussen de dobberende Papegaaiduikers de eerste Zwarte Zeekoet, een leuke waarneming van een soort die we nog vaker zullen gaan zien.

Grote Jager, Tim Werdler

Met een gevulde maag en hernieuwde energie is het tijd voor de volgende stops. De kolonie van eerst Kleine Jager en daarna Grote Jagers. We zien van beide soorten zeker 15 paartjes, maar dit waren er veel meer voordat de vogelgriep om zich heen ging slaan. De populatie is met ruim 80% afgenomen, maar gelukkig zou het nu weer beter gaan en klimmen de aantallen weer gestaag op. Vooral de Kleine Jagers zijn erg territoriaal en vliegen met redelijke snelheid op ons af om op het laatste moment uit te wijken. Een duidelijk signaal dat we te dicht bij een nest staan, dus we doen dan uiteraard weer wat stappen achteruit. We willen de vogels natuurlijk niet verstoren.

We lopen langzaam terug richting de pier en pakken nog wat soorten voor de lijst mee als Goudplevier, Bontbekplevier en een baltsende Watersnip. Eenmaal bij de zodiacs zie ik veel rode armpjes en gezichten, wat wel aangeeft hoe het weer vandaag is geweest. Sommigen onder ons hebben blijkbaar zelfs een korte broek ingepakt niet iets waar ik zelf aan heb gedacht tijdens het inpakken voor deze expeditie cruise naar Spitsbergen.

Eidereend, Tim Werdler

De komende twee dagen wordt weer een compleet nieuwe ervaring, want we zullen niets anders zien dan zee. Twee dagen varen is het richting Jan Mayen en we zullen de poolcirkel doorkruisen op dag 6. Ik zal vooral te vinden zijn op het bovenste dek en te speuren naar zeezoogdieren waarvan de verwachting is dat we er meer zullen gaan zien de komende 48 uur.

Grienden tussen de Shetlands en Jan Mayen, Tim Werdler

Na een prachtige dag op Foula is het tijd voor twee volle dagen op zee en “wat moet je dan?” kan je jezelf afvragen. Nou het antwoord is simpel; walvissen kijken! We hebben koers gezet richting Jan Mayen. Een eiland waarin nog steeds resten te vinden zijn van oude walvisvaarders en walvissen zelf. Het strand zou vol liggen met oude botten, schedels en kaaklijnen van deze prachtige dieren en voor velen is de landing op dit eiland een van de hoogtepunten van de tour. Het is echter nog maar de vraag of het gaat lukken, want de deining van de zee en de golven aan het strandje liegen er niet om. Vorig jaar is de landing niet doorgegaan en dit jaar zouden we alleen kunnen landen aan de westkant van het eiland. De oostkant is afgesloten voor toerisme, dus uitwijkmogelijkheden zijn er niet. Kortom, we gaan het zien!

Op weg naar Jan Mayen, Tim Werdler

06:00 waren we reeds op het hoogste dek en voor degene die vroeg zijn opgestaan waren was daar al snel een beloning in de vorm van een Sowerby's Beaked Whale. Gave soort zo vlak voor het ontbijt.

Van de vogelactiviteit wordt er de komende twee dagen niet veel verwacht en zullen we daarnaast afscheid nemen van een aantal soorten als Jan-van-gent, Alk, Papegaaiduiker en Zeekoet. Deze zullen langzaam plaatsmaken voor Kleine Alk, Kortbekzeekoet, Zwarte Zeekoet en Grote Burgemeester.

De ochtend blijft verder rustig tot en met de lunch. Na de lunch is het echter vrijwel direct raak. Grienden! Niet 1 of 2, maar een stuk of 60. Verschillende groepjes zwemmen overal om de boot heen. Sommige dichtbij andere op enkele honderden meters. Het wordt echter nog mooier, want er worden twee Bultruggen ontdekt op hetzelfde moment. Een van de exemplaren laat zich goed bekijken en er worden mooie plaatjes geschoten. Hoewel we geen "breach" (Een breach is de term voor het moment dat een Bultrug hoog uit het water komt en zichzelf op zijn rug weer terug het water in laat storten) te zien krijgen is iedereen erg in zijn nopjes met deze gave soort.

Bultrug, Tim Werdler
Bultrug, Tim Werdler

Zoals verwacht is de vogelactiviteit laag en komen we niet veel verder dan Noordse Stormvogel, Grote Jager en wat reeds eerder geziene soorten. Leuk is de Groenlandse Tapuit (vrouwje) die meelift op het schip en misschien wel tot Jan Mayen bij ons zal blijven.

Bultrug, Tim Werdler

Deze dag zal naar alle waarschijnlijkheid de laatste dag zijn met enkele donkere uren in de nacht. De fanatiekelingen blijven tot laat op, want zolang het licht is kan er van alles voorbijkomen. We zitten immers in goed walvisgebied en er zijn vele diepteverschillen in de zee de komende uren. Dit maakt het aantrekkelijk voor zeezoogdieren, want het voedsel is hier gemakkelijker te vinden. Rond 21:30 is daar wederom een melding van een grote walvis. De vraag is echter welke soort het is en of het wellicht twee verschillende dieren/soorten zijn. De discussie is op dit moment nog steeds gaande. Noordse Vinvis of Gewone Vinvis. We hebben de blow en de rugvin meerdere malen gezien en hebben beeldmateriaal, maar gemakkelijk is het niet. De blow van de Gewone Vinvis is gemiddeld 6 tot 10 meter en die van de Noordse Vinvis 5 tot 8 meter, maar op grote afstand heb je daar weinig

aan. Het andere verschil is de rugvin. De Gewone Vinvis heeft een kleine rugvin met een sikkelvormige ronding aan de achterkant. De Noordse Vinvis heeft een langere rugvin. Verder is vooral de witte "hoge" kaaklijn van de Gewone Vinvis een goed kenmerk om het verschil te zien, maar deze krijgen we op geen enkel moment in beeld helaas. Hoewel een mysterie wel iets heeft heb ik uiteindelijk toch graag duidelijk welke soort of soorten we hebben gezien. Ik wil toch graag iets op de lijst kunnen aankruisen!

Orka, Tim Werdler

Dag 6 begin ik wat later op dek. De deining wordt steeds heftiger en de Gewone Vinvis/ Noordse Vinvis discussie ging door tot in de late uurtjes. Het wordt daarbij vannacht niet meer donker en hoe dichter we bij het pakijs komen hoe minder er geslapen gaat worden. De IJsbeer willen we natuurlijk niet missen omdat we een schoonheidsslaapje doen. Het zorgt er echter wel dat ik een waarneming van Northern Bottlenose Whale mis helaas. Deze zeedagen vind ik heerlijk, het constant scherp moeten zijn, het scannen over de zee en het plezier om dit samen te mogen doen met gelijkgestemden is iets geweldigs. De euforie op het moment dat er iets voorbijkomt wat je zelf hebt ontdekt geeft iets magisch. Ook vandaag was er weer zo'n moment. Het tijdstip net na de lunch blijkt een gouden uurtje.

*Orka, Tim Werdler**Orka, Tim Werdler*

Er wordt een Long-finned pilot Whale (Griend) gemeld met een vreemde rugvin. Al snel is het duidelijk dat het om één van de gaafste zoogdieren ter wereld gaat: we kijken naar Orka's! Een groep van 7 tot 9 individuen konden we zeker 30 minuten bekijken! Er worden ontelbare foto's gemaakt en mijn hart maakte een sprongetje bij deze waarneming. Dit was de soort die voor mij misschien wel net zo gewenst is als de IJsbeer. De Orka is de meest gevreesde jager van de zeven zeeën. In Argentinië komt de Orka het strand op om zeehonden er vandaan te plukken en ze maken golven wanneer er ijsschots ligt om zeehonden ervan af te lanceren (ze zwemmen met een snelheid van tot wel 60 kilometer per uur onder het ijs door om een golf te creëren). Aan de westkust van de Verenigde Staten verdrinken ze zelfs jonge Grijze Walvissen bij diep water en aan de kust van Zuid-Afrika jagen ze op de lever van Witte Haaien. Kortom, niemand is veilig voor de Killer Whale. Een groep bestaat vaak uit

7 tot soms wel 25-30 dieren en de leider is het oudste vrouwtje net als bij Afrikaanse Olifanten. Ik zou een heel essay kunnen schrijven over deze soort, maar dit is misschien niet helemaal de plek en het moment. Kortom, een gave waarneming!

Orka, Tim Werdler

We zijn inmiddels steeds dichterbij Jan Mayen waar we morgenvroeg aan zullen komen. Nu maar hopen dat we ook daadwerkelijk kunnen landen. Ik ben zelf vooral benieuwd hoe ik zal slapen tijdens mijn eerste nacht zonder duisternis.

Griend - Long-finned Pilot Whale, Tim Werdler

Korkbekzeekoet, Laurens Steijn

Voor het eerst heb ik een slechte nacht. In de ontbijtzaal hoor ik al snel dat ik niet de enige ben. Het was heel warm op het schip en daar hebben veel mensen waarschijnlijk last van gehad tijdens de nacht. Waarschijnlijk zijn ze vast het schip aan het voorverwarmen voordat we onder de 0 graden komen. Toch is er weinig tijd om hier om hier uitvoerig aandacht aan te besteden, want Jan Mayen komt langzaam in zicht. Het is wederom een prachtige dag en het eiland is van grote afstand al zichtbaar met de Beerenberg (de meest noordelijke vulkaan ter wereld) die boven het eiland uittorent. Het is al bijzonder op zich dat we het eiland zo mooi te zien krijgen, het kent namelijk maar 3 zonnige dagen per jaar en meestal is het bedekt met een dik pak mist. We hebben dus geluk!

Noorderlijke Butskop, Laurens Steijn

Er hangt echter een sluimerende “maar” over de dag. De landing is allerm minst zeker. De wind duwt de golfslag precies naar onze landingsplaats en dit zorgt voor hoge golven. Gevaarlijke situaties kunnen hierdoor ontstaan met het in- en uitstappen van de zodiacs. Het is dus nog maar de vraag of we aan land kunnen vandaag. Ondertussen komt het eiland dichterbij en neemt de vogelactiviteit toe. Honderden Noordse Stormvogels foerageren rond het schip en we zien nieuwe soorten als Kleine Alk (waarvan er een broedkolonie op het eiland is), Grote Burgemeester en Korkbekzeekoet. Vooral bij die laatste kan de determinatie soms uitdagend zijn, met name als die voorbijflitst met hoge snelheid.

Gelukkig hebben we de foto's nog. Kenmerkend is de witte lijn aan de basis van de snavel op zijn grotendeels zwarte verenkleed.

Als we eenmaal stilliggen gaat de expeditie staff testen of landen verantwoord is. Er is nog wat hoop aan boord, maar als de duim van de expeditieleider naar beneden gaan is deze snel vervlogen. Geen landing op Jan Mayen, zonde! De vraag die ik direct heb is hoe nu verder. Ik hoop dat we direct koers zetten naar het pakijs. Dan hebben we daar wellicht wat extra tijd voor waarnemingen van verschillende soorten zeehonden, Ivoormeeuw en hopelijk IJsbeer. Great minds think alike zegt men wel eens, want onze expeditieleider heeft dezelfde gedachte. We zetten koers naar het ijs!

Kleinste Jager, Laurens Steijn

We varen weg langs de westkust van Jan Mayen en komen dicht langs twee prachtige gletsjers die goed zichtbaar zijn doordat er nauwelijks mist hangt rond het eiland. Wat een waanzinnig beeld! Vele foto's worden gemaakt en iedereen geniet zichtbaar van het prachtige landschap. Het niet landen is alweer vergeten. Jan Mayen verdwijnt vervolgens langzaam uit het zicht en de meeste passagiers zoeken de warmte van de lobby op. De inmiddels vaste harde kern blijft uiteraard op dek en doet er alles aan om de triplijst nog verder op te schroeven. We zien een mooie adulte Kleinste Jager en meerdere Butskoppen. De Blauwe Vinvis blijft echter uit en naarmate de tijd verstrijkt hakt de slechte nacht er toch in. Ik besluit vroeg (lees 23:00) de hut op te zoeken om morgen weer fris en fruitig ten tonele te verschijnen. Op naar de IJsbeer!

Jan Mayen ©Tim Werdler

Dag 8 – 02-06-2024

Pakijs

Ik sta vandaag wat later op dan gebruikelijk. Er was voor vandaag veel mist voorspelt en dit bleek waar. Dit in combinatie met het aankomen bij het pakijs later vandaag was genoeg reden om mezelf nog een keer om te draaien. Het zou weleens een lange dag kunnen worden namelijk. Eenmaal opgestaan en kijkend uit het raampje was het zich niet meer dan 50 meter, wat het uiterst lastig maakt voor het spotten van walvissen en zien van zeevogels wat verder op zee.

Er wordt om 10:00 een lezing verzorgd over IJsberen. Dat komt natuurlijk goed van pas de komende 24 uur nu de kans het grootst wordt om het dier te zien gaan krijgen. De herziene ETA is namelijk dat we rond 17:00 het ijs zullen bereiken. Over de status van het ijs valt helaas weinig te zeggen aldus de expeditie staff. Hiermee wordt bedoeld op de dichtheid en waar de rand van het pakijs zal liggen. Het is dus nog even afwachten.

De mist blijft rond het schip hangen en dit maakt dan ook dat het bijna windstil is buiten. Het schip vaart dus heerlijk rustig door, maar voor wildlife is het natuurlijk allesbehalve optimaal. We zien vandaag weinig en hopen dat hier vanavond verandering in komt. Gedurende dag hangen er rond het schip Noordse Stormvogels. Wat erg leuk is, want dit is namelijk de donkere variant. Niet langer dezelfde lichte vogel die we kennen vanuit de Engelse wateren maar de blauwgrijze die vanaf Jan Mayen steeds algemener wordt. Het is officieel geen aparte soort, maar wel een erg gaaf beest!

In de middag besluit ik wat extra rust te nemen in de hut, want een nachtje doorhalen ligt op de loer met het bereiken van het ijs richting de avond. Om 18:00 is er nog geen melding van ijs en wordt de recap ingezet. Dagelijkse kost waarin we gezamenlijk de dag doornemen en even vooruitkijken. "Wat hebben we gezien?", "Wat kunnen we zien?" en "Hoe ontwikkelt het weer zich?" zijn zaken die besproken worden. De expeditieleider ligt toe dat het ijs erg verspreid ligt door de wind van de afgelopen dagen en dat er een nieuwe ETA is voor het bereiken van het pakijs, namelijk 10:00 de volgende dag. Dat is even balen, maar veel doe je er niet aan. Toch is op dat moment het eerste drijfijis een feit en stuift de helft van de passagiers naar buiten. Wat een euforie opeens! De brokken worden steeds groter en er worden prachtige plaatjes geschoten. Na 30 minuten is het enthousiasme eraf en wordt het diner geserveerd, op naar de eetzaal dus.

Zadelrob ©Laurens Steijn

Ik besluit als jonge hond (de gemiddelde leeftijd ligt toch ruim boven de 50 op het schip, dus schaar ik mezelf tot de jonkies) samen met nog 2 andere jonkies na het diner toch nog het dek op te gaan. Het zicht wordt namelijk wat beter en soms heb je zo'n onderbuikgevoel. We worden al snel beloond voor ons doorzettingsvermogen en zien een mooie groep van 7 Zadelrobben dicht bij het schip. Nog geen 10 minuten later is het weer raak. Ditmaal zeker 6 Klapmutsen, een goede soort! We melden de waarnemingen en het bovendek begint weer langzaam vol te stromen en na 5 minuten staan we er met 20 man sterk. We zien op gegeven moment zelfs iets dat lijkt op de rand van het pakijs en het enthousiasme blijft groeien op het dek.

Klapmuts ©Laurens Steijn

De Zadelrobber blijven zichzelf tonen en zien in totaal zo'n 60 dieren verspreid in verschillende groepjes. Soms dichtbij en soms wat verder weg. Nu we steeds dichterbij de rand van het pakijs komen en de zichtbaarheid aanzienlijk beter wordt, besluit ik om mijn telescoop te halen uit de hut. Laat het scannen beginnen! Niet veel later zie ik een op het oog spierwitte meeuw op grote afstand in de scope voorbij flappen en blijf hem volgen. Ivoormeeuw??? De afstand is er groot, de meeuw blijft op grote afstand en de mist helpt niet mee. Toch zijn er andere die hem ook in de kijker krijgen en op dat moment besluit ik plaatjes te gaan schieten. Natuurlijk in de hoop dat we hier nog iets aan hebben op een later moment. Het is inmiddels na middernacht en dus 3 juni, maar hier merk je niets van het is tenslotte 24 uur licht per dag. Op het moment dat het pakijs weer uit zicht raakt en de mist aantrekt, besluit ik dat het mooi is geweest. Het is inmiddels 01:00 en het ontbijt wacht op niemand. Met hoge verwachtingen kruip ik onder de wol en gaat het licht uit.

Dag 9 – 03-06-2024

Pakijs

Ik word wakker om 05:00. Vier uur slaap is vrij weinig. Als ik door mijn raampje kijk zie ik niets anders dan mist, de walkietalkie is stil gebleven en dus besluit is er nog 2 uurtjes aan vast te plakken. Om 07:00 ga ik eruit, even op het dek gluren en helaas is de situatie ongewijzigd. Om 10:00 zouden we aankomen bij het pakijs, maar veel is er nog niet te zien. De melding volgt dat er wederom een wijziging in de planning is, want het schip heeft geen vaart kunnen maken vannacht. We zitten inmiddels ruim boven de 78 graden noorderbreedte, maar ijs is er nauwelijks. Misschien is het goed als sommige politici hier even komen kijken als ze denken dat de opwarming van de aarde geen probleem vormt of een fabeltje is.

Pakijs in de mist ©Tim Werdler

Aan het begin van de middag naderen we het ijs en op dat moment wordt ook de lunch geserveerd. Snel werken we onze pasta naar binnen, zodat we het dek op kunnen! En dat blijkt de goede zet, want een paar minuten later wordt er een Groenlandse Walvis gemeld, gaaf! Wat een knaller. Het beest laat zich helaas maar kort zien, maar deze soort neemt niemand ons meer af. Niet veel later zien we zelfs een tweede exemplaar, maar bewijsplaatjes zitten er niet in. We genieten van het korte moment.

Pakijs rondom het schip ©Tim Werdler

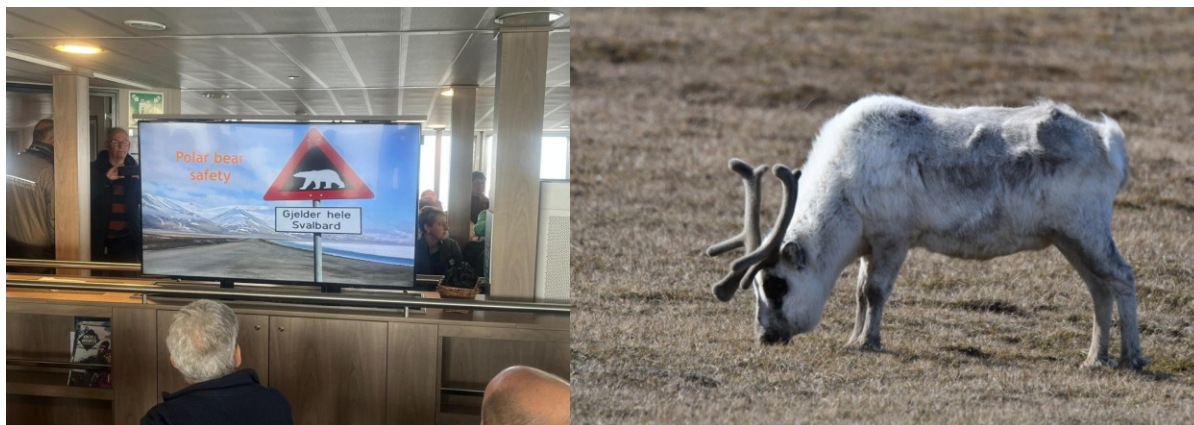
Het was al voorspelt, maar nu ook wekelijkheid aan het worden. Het weer begint om te slaan. Al snel zitten we op beaufort 7/8 en gaat het schip alle kanten op. Uit voorzorg breng ik mijn scope alvast naar de hut, want onder water heb ik er niets aan. Inmiddels wordt staan op het dek zelfs een uitdaging en het laagste dek wordt afgesloten. Normaal zouden we vandaag een BBQ-diner hebben op het dek, maar dat wordt verstandig naar binnen verplaatst. Nog niet eerder hebben we te maken gehad met deze omstandigheden en de korte nacht en het schudden van het schip zorgen bij mij voor een vrij gebrekkige eetlust. Ik kom nog even gluren in de eetzaal en zie dat deze maar voor 60% gevuld is. De koers wordt vroegtijdig gewijzigd, zodat we de storm uitvaren en we zetten koers naar Spitsbergen. Het is mooi geweest voor vandaag.

Noordse Stormvogel ©Laurens Steijn

De wake-up-call gaat van start zoals elke dag en iedereen schuifelt naar de ontbijtzaal. Deze is gelukkig weer goed gevuld vanochtend. Ondanks het ruige weer lijkt de meerderheid een goede nacht te hebben gemaakt. Als ik het dek op ga zijn inmiddels de eerste besneeuwde toppen van Spitsbergen in zicht. Het plan vandaag is om actief op zoek te gaan naar walvissen. We zullen meerdere keren langs de continentale plaat varen waar de diepte van 1200 meter naar 200 meter zakt binnen enkele minuten. Een bewezen plek voor walvissen die hier vaak foerageren. De vogelactiviteit neemt al snel toe. We zien Noordse Stormvogel, Kleine Jager, Zwarte Zeekoet, Kortbekzeekoet en vele groepjes Kleine Alken. Ook zien we een kleine school Witsnuitdolfijnen, een nieuwe soort voor onze lijst, en een paar keer mooi te zien. Er worden meerdere blows gemeld, maar krijgen de walvissen niet goed in beeld. We kunnen er een Butskop uithalen, maar daar blijft het voor nu bij.

*Zwarte Zeekoet ©Laurens Steijn
Kleine Jager ©Laurens Steijn*

In de middag volgt een korte briefing voor de dag van morgen. We zullen een landing maken in de buurt van een gevestigde Walrus plek. Zeker iets om naar uit te kijken! Ook krijgen we een verplichte briefing over het gevaar van IJsberen. We gaan namelijk landen op een plek waar dit geweldige beest voorkomt. Toch nog een kleine kans om de IJsbeer in de kijker te krijgen.

*Briefing ©Tim Werdler
Spitsbergenrendier ©Laurens Steijn*

Na het diner varen we langzaam een van de vele fjorden die Spitsbergen telt in. We gaan opzoek naar wildlife. Als snel worden de eerste Spitsbergenrendieren (ondersoort van het Rendier) gespot. Eerst zijn het vooral crème witte bolletjes door de telescoop, maar gelukkig komen we snel dichterbij en kan iedereen de dieren goed zien. Mijn oog valt dan op een wit dier dat vluchtig langs rent. Een Poolvos! De vos verdwijnt snel achter een van de heuvels, maar wordt gelukkig teruggevonden langs de kust. De Poolvos blijft geruime tijd goed in beeld en met de vele telescopen op het dek komt iedereen aan de beurt en doet een gave waarneming. Helaas blijven de walvissen onder het wateroppervlakte ondanks de goede records uit het verleden van Blauwe Vinvis, het grootste zoogdier ter wereld.

Poolvos ©Laurens Steijn

Als we rond middernacht de fjord verlaten blijf ik nog een tijdje op het bovenste dek staan aangezien de zon nog hoog aan de hemel staat. Mijn gezonde dosis optimisme hoopt daarnaast nog op een verrassende spectaculaire waarneming van misschien Blauwe Vinvis, Beluga of wellicht IJsbeer. Helaas mag het vanavond niet zo zijn en besluit ik rond 01:00 dat het mooi geweest is en mijn hut op te zoeken voor een welverdiende nachtrust.

©Tim Werdler

Ik word wakker en beseft dat vandaag de laatste dag is van deze gave reis. Oké we gaan pas op 6 juni van het schip af, maar dat zal in de ochtend zijn, dus vandaag voelt als de laatste dag. Er is voor ons een mooi programma geprogrammeerd. Niet één maar twee keer op de zodiac. We gaan eerst de bekende Walrussen van Poolepynten bezoeken op het Prins Karls Forland en in de middag een zodiac cruise maken door een van de vele fjorden waar een prachtige gletsjer te zien is. Dat belooft een gave afsluiting van deze reis te worden! Lukt die IJsbeer toch nog?

Walrus ©Tim Werdler

Na het ontbijt worden we per dek gesommeerd richting het trappetje van de zijkant aan het schip (the gangway) waar we de zodiacs vanaf betreden. Deining is er nauwelijks dus alles verloopt soepel. Binnen enkele minuten staan we aan land. Ditmaal, anders dan op Foula, moeten we tussen twee gidsen lopen die beschikken over een wapen. We zijn namelijk in IJsberen gebied. We lopen rustig richting de Walrussen die we al gezien hebben vanaf de boot en komen tot op een meter of 40. Op dat moment dringt door hoe groot deze beesten wel niet zijn. Een volwassen mannetje weegt zo'n 1500

kg en vrouwtjes grofweg de helft. Veel actie is er echter niet, want de zes beesten die er liggen doen hun schoonheidsslaapje. Er is gelukkig genoeg te beleven en we scoren tijdens het scannen van de lagoon leuke soorten als IJseend, Rosse Franjepoot en Roodkeelduiker. Ook zien we onze eerste Paarse Strandlopers die we kennen van onze eigen Noordzeekust. Er volgt reuring, want twee Walrussen komen op nog geen 10 meter langs zwemmen van het strandje waar we opgesteld staan. De camera's ratelen om de beesten zo goed mogelijk op de plaat te krijgen en vooral de slagstanden moeten daarbij mooi in beeld worden gebracht. Na een klein uurtje worden we afgelost door de volgende groep en keren we voldaan terug richting de zodiacs die ons terugbrengen naar het schip voor de lunch.

*Het schip ©Tim Werdler
©Tim Werdler*

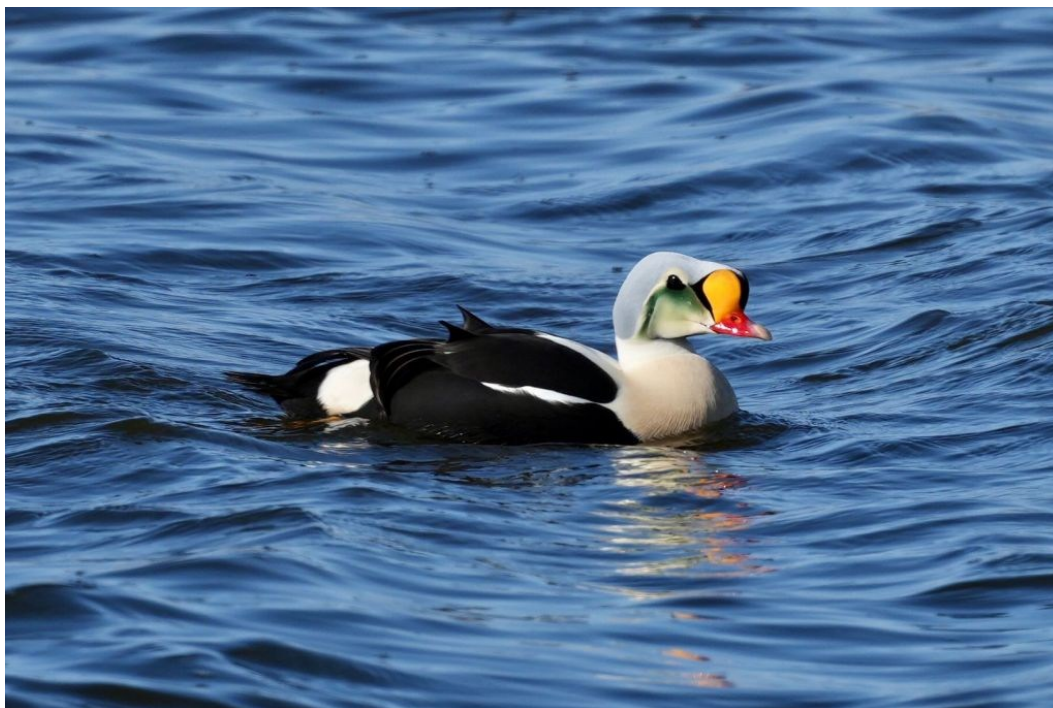
Helaas willen ook vandaag de walvissen niet mee werken en vertelt onze expeditieleider Jan dat het lijkt alsof de walvissen simpelweg nog niet allemaal terug zijn. De activiteit is laag en het seizoen komt traag op gang. Dit zien we ook terug in de begroeiing op het land. Niets staat nog in bloei en alles ziet er nog relatief somber uit. Gelukkig wordt dit ruimschoots goedgemaakt door de mooie waarnemingen van vanochtend en de prachtige sneeuw en ijslandschappen.

©Tim Werdler

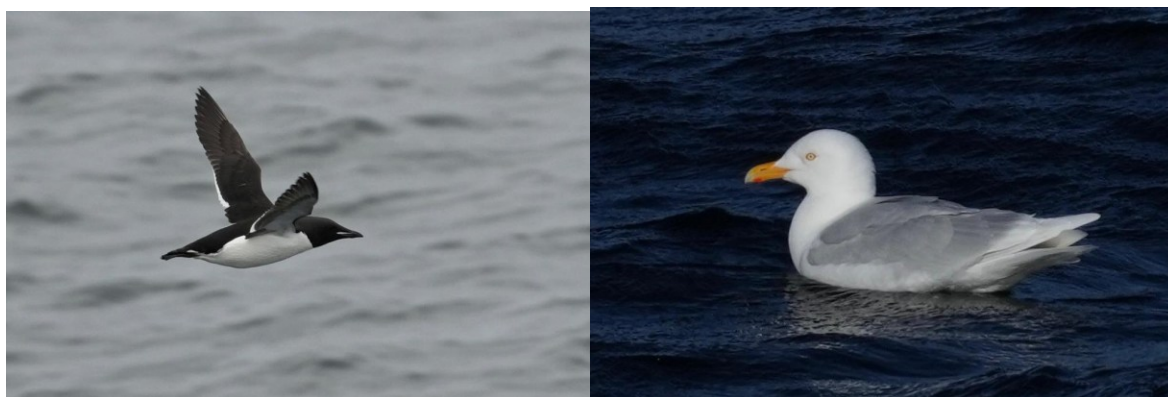
Tijdens de lunch (en iedereen aan boord) is koers gezet richting het fjord waar we in zullen gaan scheuren met de zodiacs. De wind staat niet heel gunstig, maar dit maakt de belevenis wel weer interessanter vind ik zelf. Een echt 'expeditie gevoel'. Alle zaken aan boord zijn door de rederij

nagenoeg perfect geregeld, dus een beetje sensatie doet mij altijd goed. Tijdens de briefing heb ik gepleit voor een BirdingBreaks zodiac. Ons groepje past namelijk precies in een bootje, dus dat leek me een gave afsluiting van de trip. Ik claim met gezonde Amsterdamse bluf een van de eerste twee bootjes, zodat we maximaal de tijd kunnen benutten en voor we het weten hebben we door de onstuimige zee een nat pak. Helemaal top!

Koningseider ©Tim Werdler

We varen in redelijk tempo richting de gletsjer, want daar zit een grote groep Eiders. Wellicht zelfs een Koningseider. Een soort die ieder die zichzelf vogelaar noemt op zijn of haar lijstje moet hebben. We hebben het geluk dat we tussen een groepje van 30 Eiders één mannetje koningseider vinden. Wat een gaaf beest! Even later komen er nog twee stuks aanvliegen en beginnen die ruzie te maken over een vrouwtje. Het zijn net mensen...

Kortbekzeekoet ©Tim Werdler
Grote Burgemeester ©Tim Werdler

Het geluk lijkt aan onze zijde, want er melden zich twee IJseenden in hun zomerkleed op het ijs en ook die laten zich mooi bekijken. We zien nog wat Walrussen tussen de zodiacs in het water en daarnaast bekende soorten als Zwarte Zeekoet, Kortbekzeekoet, Drieteenmeeuw en Grote Burgemeester. Op verzoek blijven we nog even liggen aan de voet van de gletsjer om wat gave landschapsplaatjes te maken en dan zit de tijd er helaas al weer op. Twee uurtjes vliegen op deze manier voorbij en het is dan ook de perfecte afsluiting van deze geweldige trip als het gaat om waarnemingen en excursies.

Aan land ©Tim Werdler
Eider ©Tim Werdler

Tijdens het laatste diner worden alle hardwerkende krachten van het schip nog even in het zonnetje gezet en worden de handen stuk geklapt voor de personen achter de schermen die hebben gezorgd voor een goed geoliede machine en een zorgeloze trip. Tot slot komen we met alle passagiers nog een keer samen in de lobby om ook de expeditie staff te bedanken voor alle inzet en worden we getraceerd op een prachtig filmpje met alle hoogtepunten van onze reis.

Eider ©Tim Werdler
Drieteenmeeuw ©Tim Werdler

Ons BirdingBreaks groepje doet zich na deze formaliteiten te goed aan wat lekkere drankjes en kijken gezamenlijk terug op de reis. Want die was super! Morgen zal de groep uit elkaar gaan en hebben twee deelnemers een volgende expeditie op het programma, zullen een aantal terugvliegen naar Amsterdam en mag ik zo gelukkig zijn om een posttour op Spitsbergen te voorzien voor een mooi clubje. Wij gaan namelijk nog even de lijst aanvullen en wat mooie plaatjes schieten voor een extra dik fotoalbum!

Kleine Alken ©Tim Werdler
Drieteenmeeuw (juvenile) ©Tim Werdler

Ik zal geen blog schrijven over de laatste uurtjes van dag 12, want niemand vindt het interessant dat onze koffers droog aan wal zijn gekomen en dat we veilig in de bus stappen voor een transfer naar het

vliegveld of een vervolg accommodatie. Nu weten jullie het toch. Dit ging vlekkeloos.

*Walvis bot ©Tim Werdler
Noordse Stormvogel ©Tim Werdler*

Graag wil ik de rederij bedanken voor de organisatie en de vele hoogtepunten tijdens deze prachtige reis. Laurens voor het vertrouwen en de kans dat ik deze reis heb mogen begeleiden voor BirdingBreaks en niet te vergeten een zeer gezellige, leuke en diverse groep deelnemers die deze onvergetelijke reis tot een geweldige hebben gemaakt. Wie weet tot een volgende blog!

Tim Werdler, 2024

26 mei 2024 - 06 juni 2024

				26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6
1	Taigarietgans	Taiga Bean Goose	<i>Anser fabalis</i>												
2	Toendarietgans	Tundra Bean Goose	<i>Anser serrirostris</i>												
3	Kleine Rietgans	Pink-footed Goose	<i>Anser brachyrhynchus</i>												
4 x	Grauwe Gans	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>	x			x								
5	Kolgans	Greater White-fronted Goose	<i>Anser albifrons</i>												
6	Witbuikrotgans	Brant Goose	<i>Branta bernicla hrota</i>												
7 x	Brandgans	Barnacle Goose	<i>Branta leucopsis</i>	x										x	x
8 x	Knobbelzwaan	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>			x									
9	Kleine Zwaan	Tundra Swan	<i>Cygnus columbianus</i>												
10	Wilde Zwaan	Whooper Swan	<i>Cygnus cygnus</i>												
11 x	Bergeend	Common Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>	x		x									
12	Krakeend	Gadwall	<i>Anas strepera</i>												
13	Smient	Eurasian Wigeon	<i>Anas penelope</i>												
14 x	Wilde Eend	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>	x		x									
15	Slobeend	Northern Shoveler	<i>Anas clypeata</i>												
16	Pijlstaart	Northern Pintail	<i>Anas acuta</i>												
17	Zomertaling	Garganey	<i>Anas querquedula</i>												
18	Wintertaling	Eurasian Teal	<i>Anas crecca</i>												
19	Tafeleend	Common Pochard	<i>Aythya ferina</i>												
20 x	Kuifeend	Tufted Duck	<i>Aythya fuligula</i>	x											
21	Topper	Greater Scaup	<i>Aythya marila</i>												
22 x	Koningseider	King Eider	<i>Somateria spectabilis</i>											x	
23	Stellers Eider	Stellers Eider	<i>Polysticta stelleri</i>			x	x						x	x	
24 x	Eider	Common Eider	<i>Somateria mollissima</i>												
	Eider	Common Eider	<i>ssp borealis</i>												
25	Harlekiineend	Harlequin Duck	<i>Histrionicus histrionicus</i>												
26	Grote Zee-eend	Velvet Scoter	<i>Melanitta fusca</i>												
27	Zwarte Zee-eend	Common Scoter	<i>Melanitta nigra</i>												
28 x	IJseend	Long-tailed Duck	<i>Clangula hyemalis</i>											x	
29	Brilduiker	Common Goldeneye	<i>Bucephala clangula</i>												
30	IJslandse Brilduiker	Barrow's Goldeneye	<i>Bucephala islandica</i>												
31	Nonnetje	Smew	<i>Mergellus albellus</i>												
32 x	Grote Zaagbek	Common Merganser	<i>Mergus merganser</i>			x	x								
33 x	Middelste Zaagbek	Red-breasted Merganser	<i>Mergus serrator</i>			x	x								
34	Alpensneeuwhoen	Rock Ptarmigan	<i>Lagopus muta</i>												
35 x	Roodkeelduiker	Red-throated Loon	<i>Gavia stellata</i>				x							x	
36 x	IJsduiker	Great Northern Loon	<i>Gavia immer</i>				x								
37	Geelsnavelduiker	Yellow-billed Loon	<i>Gavia adamsii</i>												
38	Stormvogeltje	European Storm Petrel	<i>Hydrobates pelagicus</i>												
39 x	Vaal Stormvogeltje	Leach's Storm Petrel	<i>Oceanodroma leucorhoa</i>									x			
40 x	Noordse Stormvogel	Northern Fulmar	<i>Fulmarus glacialis</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
41	Grauwe Pijlstormvogel	Sooty Shearwater	<i>Puffinus griseus</i>												
42 x	Noordse Pijlstormvogel	Manx Shearwater	<i>Puffinus puffinus</i>		x										
43	Dodaars	Little Grebe	<i>Tachybaptus ruficollis</i>												

				26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6
74	x	Regenwulp	Whimbrel	<i>Numenius phaeopus</i>										x	
75	x	Wulp	Eurasian Curlew	<i>Numenius arquata</i>			x								
76		Zwarte Ruiters	Spotted Redshank	<i>Tringa erythropus</i>											
77	x	Tureluur	Common Redshank	<i>Tringa totanus</i>			x								
78		Groenpootruiter	Common Greenshank	<i>Tringa nebularia</i>											
79		Witgat	Green Sandpiper	<i>Tringa ochropus</i>											
80		Bosruiter	Wood Sandpiper	<i>Tringa glareola</i>											
81		Oeverloper	Common Sandpiper	<i>Actitis hypoleucos</i>											
82	x	Steenloper	Ruddy Turnstone	<i>Arenaria interpres</i>			x								
83		Kanoet	Red Knot	<i>Calidris canutus</i>											
84		Drieteenstrandloper	Sanderling	<i>Calidris alba</i>											
85		Kleine Strandloper	Little Stint	<i>Calidris minuta</i>											
86		Temmincks Strandloper	Temminck's Stint	<i>Calidris temminckii</i>											
87		Krombekstrandloper	Curlew Sandpiper	<i>Calidris ferruginea</i>											
88	x	Paarse Strandloper	Purple Sandpiper	<i>Calidris maritima</i>										x	
89		Bonte Strandloper	Dunlin	<i>Calidris alpina</i>											
90		Kemphaan	Ruff	<i>Philomachus pugnax</i>											
91		Grauwe Franjepoot	Red-necked Phalarope	<i>Phalaropus lobatus</i>											
92	x	Rosse Franjepoot	Red Phalarope	<i>Phalaropus fulicarius</i>										x	
93	x	Drieteenmeeuw	Black-legged Kittiwake	<i>Rissa tridactyla</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
94	x	Ivoormeeuw	Ivory Gull	<i>Pagophila eburnea</i>							x				
95		Vorkstaartmeeuw	Sabine's Gull	<i>Xema sabini</i>											
96	x	Kokmeeuw	Black-headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	x		x	x							
97		Dwergmeeuw	Little Gull	<i>Hydrocoloeus minutus</i>											
98		Zwartkopmeeuw	Mediterranean Gull	<i>Ichthyaeetus melanocephalus</i>											
99	x	Stormmeeuw	Mew Gull	<i>Larus canus</i>	x	x		x							
100		Ringsnavelmeeuw	Ring-billed Gull	<i>Larus delawarensis</i>											
101	x	Grote Mantelmeeuw	Great Black-backed Gull	<i>Larus marinus</i>			x	x							
102	x	Grote Burgemeester	Glaucous Gull	<i>Larus hyperboreus</i>							x	x	x	x	x
103		Kleine Burgemeester	Iceland Gull	<i>Larus glaucoides</i>											
104	x	Zilvermeeuw	European Herring Gull	<i>Larus argentatus</i>	x		x								
105		Pontische Meeuw	Caspian Gull	<i>Larus cachinnans</i>											
106		Geelpootmeeuw	Yellow-legged Gull	<i>Larus michahellis</i>											
107	x	Kleine Mantelmeeuw	Lesser Black-backed Gull	<i>Larus fuscus</i>	x	x	x	x	x						
108		Lachstern	Gull-billed Tern	<i>Gelochelidon nilotica</i>											
109	x	Grote Stern	Sandwich Tern	<i>Thalasseus sandvicensis</i>		x	x								
110	x	Dwergstern	Little Tern	<i>Sternula albifrons</i>			x								
111	x	Visdief	Common Tern	<i>Sterna hirundo</i>			x								
112	x	Noordse Stern	Arctic Tern	<i>Sterna paradisaea</i>			x						x	x	x
113		Zwarte Stern	Black Tern	<i>Chlidonias niger</i>											
114	x	Grote Jager	Great Skua	<i>Stercorarius skua</i>				x	x					x	
115	x	Middelste Jager	Pomarine Skua	<i>Stercorarius pomarinus</i>						x					
116	x	Kleine Jager	Parasitic Jaeger	<i>Stercorarius parasiticus</i>			x			x				x	x
117	x	Kleinste Jager	Long-tailed Jaeger	<i>Stercorarius longicaudus</i>							x			x	
118	x	Kleine Alk	Little Auk	<i>Alle alle</i>							x	x	x	x	x
119	x	Kortbekzeekoet	Thick-billed Murre	<i>Uria lomvia</i>						x	x	x	x	x	x
120	x	Zeekoet	Common Murre	<i>Uria aalge</i>		x	x	x	x	x					
121	x	Alk	Razorbill	<i>Alca torda</i>		x	x	x	x	x					
122	x	Zwarte Zeekoet	Black Guillemot	<i>Cepphus grylle</i>			x	x	x	x	x	x	x	x	x
123	x	Papegaaiduiker	Atlantic Puffin	<i>Fratercula arctica</i>		x	x	x	x		x		x	x	
124	x	Rotsduif	Rock Dove	<i>Columba livia</i>			x								
125		Holenduif	Stock Dove	<i>Columba oenas</i>											
126	x	Houtduif	Common Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>			x	x							
127		Zomertortel	European Turtle Dove	<i>Streptopelia turtur</i>											
128		Turkse Tortel	Eurasian Collared Dove	<i>Streptopelia decaocto</i>											
129		Ransuil	Long-eared Owl	<i>Asio otus</i>											
130		Velduil	Short-eared Owl	<i>Asio flammeus</i>											
131		Grote Bonte Specht	Great Spotted Woodpecker	<i>Dendrocopos major</i>											
132		Torenvalk	Common Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>											
133		Smelleken	Merlin	<i>Falco columbarius</i>											
134		Boomvalk	Eurasian Hobby	<i>Falco subbuteo</i>											
135		Giervalk	Gyr Falcon	<i>Falco rusticolus</i>											
136		Slechtvalk	Peregrine Falcon	<i>Falco peregrinus</i>											
137	x	Kauw	Western Jackdaw	<i>Coloeus monedula</i>			x								
138	x	Roek	Rook	<i>Corvus frugilegus</i>			x								
139		Bonte Kraai	Hooded Crow	<i>Corvus cornix</i>											
140	x	Zwarte Kraai	Carriion Crow	<i>Corvus corone</i>			x								
141	x	Ekster	Magpie	<i>Pica pica</i>			x								
142		Raaf	Northern Raven	<i>Corvus corax</i>											
143	x	Koolmees	Great Tit	<i>Parus major</i>			x								
144	x	Veldleeuwerik	Eurasian Skylark	<i>Alauda arvensis</i>			x	x							
145		Strandleeuwerik	Horned Lark	<i>Eremophila alpestris</i>											
146	x	Gierzwaluw	Common Swift	<i>Apus apus</i>		x									
147	x	Oeverzwaluw	Sand Martin	<i>Riparia riparia</i>			x								
148		Boomzwaluw	Tree Swallow	<i>Tachycineta bicolor</i>											
149	x	Boerenzwaluw	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>		x	x	x							
150	x	Huiszwaluw	Common House Martin	<i>Delichon urbicum</i>			x								
151	x	Fitis	Willow Warbler	<i>Phylloscopus trochilus</i>		x	x								
152	x	Tijftjaf	Common Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>			x								
153		Fluiter	Wood Warbler	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>											
154	x	Rietzanger	Sedge Warbler	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>			x								
155	x	Kleine Karekiet	Eurasian Reed Warbler	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>				x							
156		Sprinkhaanzanger	Common Grasshopper Warbler	<i>Locustella naevia</i>											
157	x	Zwartkop	Eurasian Blackcap	<i>Sylvia atricapilla</i>		x	x	x							
158		Tuinfluiter	Garden Warbler	<i>Sylvia borin</i>											
159		Braamsluiper	Lesser Whitethroat	<i>Sylvia curruca</i>											
160	x	Grasmus	Common Whitethroat	<i>Sylvia communis</i>			x								

[illegible]

[illegible]